

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні технології краєзнавчої роботи у ЗДО

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Дошкільна освіта»
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Загальної педагогіки та дошкільної освіти
Семестр	2
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	К. пед. н., доц. Мельничук Лілія Борисівна
Контактна інформація	Lilya1154@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Дисципліна «Сучасні технології краєзнавчої роботи в ЗДО» належить до переліку дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти. Вивчення цієї дисципліни має свою специфіку, оскільки вона спрямована на засвоєння майбутніми фахівцями дошкільної освіти знань про різноманітність технологій освітньої діяльності; формування вмінь розробляти і впроваджувати в освітній процес закладу дошкільної освіти інноваційні педагогічні технології краєзнавчої роботи з дітьми дошкільного віку.</p> <p>Теоретичний матеріал викладається у формі проблемних лекцій, лекцій-дискусій, лекцій-візуалізацій.</p> <p>Практичні заняття курсу відбуваються у формі обговорення актуальних педагогічних проблем, аналізу науково-педагогічної, методичної та періодичної літератури, а також практичної діяльності, спрямованої на розвиток умінь здобувачів вищої освіти формувати краєзнавчі компетентності у дітей дошкільного віку.</p>
Мета та цілі	полягають у формуванні готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до розробки та впровадження в освітній процес закладу дошкільної освіти сучасних педагогічних технологій краєзнавчої роботи з дітьми дошкільного віку
Результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти дізнається про особливості інноваційних процесів на сучасному етапі; принципи інноваційної педагогіки; специфіку краєзнавчої діяльності; набуває вмінь розробляти зміст освітньої діяльності з ознайомлення дітей дошкільного віку з рідним містом, краєм у контексті сучасних технологій; вибудовувати індивідуальну професійну траєкторію.

Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми

Розвиток «гнучких навичок» - soft skills: навичок комунікації, здатність брати на себе відповідальність і працювати в команді, вміння контролювати власні почуття, правильно реагувати на емоції інших людей та злагоджувати конфлікти, управляти своїм часом, здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій, розуміння важливості зворотного зв'язку / допомоги від колег, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше)

Пререквізити

Здобувач вищої освіти повинен знати такі попередні курси «Аксіологія педагогічної освіти» «Сучасні технології організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти», «Методична робота в закладі дошкільної освіти»

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Змістовий модуль 1		
<p>Тема 1. Сутність, основні ознаки та принципи організації краєзнавчої роботи у закладі дошкільної освіти</p>	<p>Сутність краєзнавчої роботи у ЗДО Завдання краєзнавчої роботи. Мета краєзнавства. Народознавчі, українознавчі, краєзнавчі напрями, окреслені Базовим компонентом дошкільної освіти. Основна спрямованість краєзнавчої роботи. Принципи організації краєзнавчої роботи. Принцип науковості, принцип системності й послідовності, принцип наступності й неперервності; принцип доступності; принцип комплексності, інтегрованості, принцип індивідуалізації; принцип гуманізації виховного процесу; принцип регіональності,. Джерела краєзнавства. Класифікація краєзнавчих об'єктів. Краєзнавча бібліографія. Картографічні джерела</p>	<p>Експрес опитування, виконання тестових завдань, моделювання структурно-логічної схеми «Завдання, принципи та джерела краєзнавчої роботи у ЗДО», підготовка повідомлення з висловів відомих педагогів про формування екологічної культури дітей дошкільного віку. Аналіз «Концепції екологічного виховання України»</p>
<p>Тема 2. Сучасні технології організації туристично-краєзнавчої роботи у закладі дошкільної освіти</p>	<p>Сутність туристично-краєзнавчої діяльності. Основна спрямованість туристично-краєзнавчої діяльності. Туризм як різновид рекреації, один із видів активного відпочинку, винятково цінний засіб фізичного виховання й активного відпочинку людини на природі. Дитячий туризм як універсальний засіб оздоровлення, розвитку, виховання й навчання дітей дошкільного віку. Переваги дитячого туризму. Специфіка проведення туристично-краєзнавчої роботи у ЗДО. Пішохідні</p>	<p>Експрес опитування, виконання тестових завдань, моделювання структурно-логічної схеми «Структура краєзнавчого походу в ЗДО», обговорення презентацій.</p>

	прогулянки та екскурсії за межі садка. Екскурсії, цільові прогулянки, походи, мандрівки, міні-подорожі. Засоби туризму у ЗДО. Структура краєзнавчого походу: підготовчий етап, практична частина, робота в підгрупах.	
Тема 3. Форми організації краєзнавчої діяльності у закладі дошкільної освіти	Цільові прогулянки як форма екологічного виховання дітей дошкільного віку. Етапи цільової прогулянки. Структура цільової прогулянки. Сучасні технології організації роботи на екологічній стежині. Головна мета і стратегічні цілі екологічної стежки. Маршрут стежки. Форми організації роботи на екологічній стежці	Експрес опитування, виконання тестових завдань, моделювання структурно-логічної схеми «Форми організації краєзнавчої діяльності у закладі дошкільної освіти», аналіз презентації «Інноваційні технології організації краєзнавчої діяльності у закладі дошкільної освіти»
Тема 4. Методика формування у дошкільників уявлення про рідний край і рідне місто	Завдання і зміст ознайомлення дітей з рідним краєм. Ознайомлення дошкільників з державною символікою рідного краю. Методика ознайомлення з гербом, прапором, гімном. Формування уявлення дошкільників про рідне місто як психолого-педагогічна проблема. Психологічні засади методики ознайомлення дітей з рідним містом. Мета методики ознайомлення дітей з рідним містом. Етапи формування у дошкільників уявлення про рідне місто. Методика навчання складати розповіді для дошкільнят про рідне місто. Тематичні блоки методики ознайомлення дошкільників з рідним містом.	Експрес опитування, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, порівняльний аналіз чинних програм розвитку дітей дошкільного віку; презентація освітнього проекту «Рідне місто»
Тема 5. Музейна педагогіка як засіб краєзнавчої діяльності у закладі дошкільної освіти	Музейна педагогіка як чинник всебічного розвитку дитини дошкільного віку. Вимоги до створення міні-музеїв у ЗДО. Напрями у використанні музейної педагогіки. Форми роботи. Алгоритм створення музеїв на базі ЗДО	Експрес опитування, виконання тестових завдань, аналіз досвіду використання музейної педагогіки у закладах дошкільної освіти регіону.

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Базовий компонент дошкільної освіти (державний стандарт дошкільної освіти) : нова редакція / наук. кер. Т.О. Піроженко; авт. кол.: О.М. Байєр, О.К. Безсонова, Н.В. Гавриш та ін. Київ, 2021. 37 с. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Беленька Г.В., Науменко Т.С., Половіна О.А. Дошкільнятам про світ природи. Старший дошкільний вік: навч.-метод. посібник. 2-е вид. Київ : Генеза, 2013. 112 с. (Настільна книжка вихователя).
3. Беленька Г.В., Половіна О.А. Дошкільнятам про світ природи: Діти п'ятого року життя: Навч.-метод. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Генеза, 2016. 96 с. (Настільна

- книжка вихователя).
4. Богуш А., Гавриш Н. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі: підручник для студ. вищ. навч. закладів. Вид. 2-ге. Київ: ВД Слово, 2015. 408 с.
 5. Виховуємо базові якості особистості старшого дошкільника в умовах ДНЗ : методичний посібник / Г. Беленька, Н. Гавриш, С. Васильєва, В. Маршицька, С. Нечай, Г. Орлова, О. Остряньська, О. Полякова, В. Рагозіна, О. Рейпольська, Н. Шкляр ; за заг. ред. Н. Гавриш. Харків : Мадрид, 2015. 220 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/10041/1/2.pdf>
 6. Екологічна культура. Виховуємо майбутнє : тема номера. *Дитячий садок. Управління*. 2019. № 2. 44 с.
 7. Загальнотеоретичні основи природничо-математичної освіти дітей дошкільного віку: Навч. посібник для студ. спеціальн. «Дошкільна освіта»/ Авт.-уклад. А.В. Сазонова. Вид. 2-ге. Київ: ВД «Слово», 2014. 248с.
 8. Лисенко Н.В. Еко-око: дошкільник пізнає світ природи: навчально-методичний посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : ВД «Слово», 2015. 352 с.
 9. Лисенко Н.В. Теорія і практика екологічної освіти: педагог-дошкільник: навч.-методичний посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Слово, 2009. 400 с.
 10. Мандруємо екологічною стежиною: дослідницько-експериментальна діяльність дітей дошкільного віку в природі / авт.-упоряд. : С.Ю. Павлюк, Л.С. Русан, Г.І. Колосінська. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 168 с.
 11. Методика ознайомлення дітей з природою. Хрестоматія: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2012. 432 с.
 12. Ніколаєнко В.М. Екологічне виховання в ДНЗ. 2 - 6 років. Харків: Вид. група «Основа», 2014. 208 с.
 13. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Київ : Академвидав, 2004. 456 с. (Серія «Альма-матер».)
 14. Плохій З. П. Формування у дітей дошкільного віку екологічної культури (теоретичні та методичні аспекти) : монографія. Київ : Персонал, 2010. 319 с.
 15. Про концепцію екологічної освіти в Україні: Рішення колегії міністерства освіти і науки України N 13/6-19 від 20.12.2001. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v6-19290-01#Text>
 16. Сухар В.Л. Ознайомлення з природним довкіллям. Середній дошкільний вік. Харків: Ранок, 2017. 192 с.

Додаткова

1. Беленька Г., Половіна О., Кондратець І. Програма «Дитина» : нові підходи й змістові акценти в дошкільній освіті. *Дошкільне виховання*. 2021. № 1. С. 14-16.
2. Впевнений старт : освітня програма для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В.Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С. Рогозянський, О. Ю. Хартман, А. С. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. К. : Українська академія дитинства, 2017. 80 с.
3. Дитина : [програма виховання і навчання дітей від 2 до 7 років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; авт.. кол. : В.Г. Беленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білоskalенко та ін. Київ : Вид-во Київського університету імені Бориса Грінченка, 2016. 304 с.
4. Загородня Л. Дитина в природному довкіллі: впроваджуємо оновлений БКДО. *Дошкільне виховання*. 2021. № 6. С. 3-9.
5. Ковальова Л., Левчук І. Дивосвіт природи розкриває гра: дидактичні ігри з використанням методу моделювання для дітей старшої групи. *Дошкільне виховання*. 2021. № 6. С. 20-23.
6. Мельничук Л.Б. Екологічне виховання молодших школярів. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (заочна форма участі) «Філософія геокультури»* (20-21 квітня, 2017 р., м. Харків). Харків : ХНАУ, 2017. С. 82-85.
7. Мельничук Л.Б. Методика формування екологічної культури дітей раннього та дошкільного віку : методичні рекомендації для самостійної роботи студентів педагогічного факультету спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Рівне : Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. акад. Степана Дем'янчука, 2021. 32 с.
8. Мельничук Л.Б., Воронько У.І. Методи, форми та засоби виховання екологічної культури дітей дошкільного віку. *Наукові та освітні трансформації в сучасному світі: збірник*

матеріалів Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 15 липня 2021 року) / Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій, м. Чернігів. Суми: ТОВ НВП "Росток А. В.Т.". 2021. 476 С. 261-263. URL : https://reicst.com.ua/asp/article/view/19/pc_2021_15_07.

9. Мельничук Л.Б., Шульгач Е.В. Нескладні досліди як метод ознайомлення дошкільників з природою. *The XII International Science Conference «Current issues, achievements and prospects of Science and education»*, May 03 – 05, 2021, Athens, Greece. 279 p. P. 173-176.
10. Освітній напрям «Дитина в природному довкіллі» : витяг із Базового компонента дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2021. № 6. С. 10-11.
11. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). У 2 ч. Ч. I. Від народження до трьох років / О. П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л. В. Артемова [та ін.] ; наук. кер. О. Л. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2014. 204 с.
12. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). У 2 ч. Ч. II. Від трьох до шести (семи) років / Аксьонова О. П., Аніщук А. М., Артемова Л. В. [та ін.] ; наук. кер. О. Л. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2014. 452 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/rozvitku-ditini-doshkilnogo-vikuya-u-svitinova-redaktsiyachastina-2.pdf>
13. Українське дошкілля : [програма розвитку дитини дошкільного віку] / О. І. Білан, за заг. Ред. О.В. Низковської. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 256 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Віртуальні бібліотеки, е-каталоги та довідники е-ресурсів.- http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_virtual_libraries/.
2. Державні бібліотеки України та інших країн. - http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_state_libraries/.
3. Електронні журнали:
Методична скарбничка вихователя:
https://shop.mcfr.ua/catalog/osvita/msv/?utm_source=pedrada.com.ua&utm_medium=refer&utm_campaign=about
Організаційно-розпорядча документація дошкільного навчального закладу. URL : https://shop.mcfr.ua/catalog/osvita/organizatsiyno-rozporyadcha-dokumentatsiya-dnz/#desc?utm_medium=refer&utm_source=pedrada.com.ua/&utm_campaign=about
4. Матеріали міністерства освіти і науки України (<https://mon.gov.ua/ua>)
5. Програми розвитку дітей: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
6. Освітні ресурси:
Освітній портал «Освіта.УА». <http://osvita.ua/>
Педадра. Портал освітян України. <https://www.pedrada.com.ua/>
Освітній портал «Педагогічна преса». <https://pedpresa.ua/>
Портал громадських експертів «Освітня політика». <http://education-ua.org/ua/>
Гіпермаркет знань. <http://school.xvatit.com/>
Класна Оцінка - безкоштовна інформаційна система для шкіл, дитячих садків та інших організацій <https://klasnaocinka.com.ua/>
«Освітній портал» - все про освіту України. <http://www.osvita.org.ua/>
Українська педагогіка – сайт про новини в освіті в Україні та за кордоном. <http://ukped.com/>
Портал сучасних педагогічних ресурсів. <https://znannya.info/>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
--------------------------	--

Політика щодо дедлайнів та	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
-----------------------------------	--

перескладання**Політика щодо академічної доброчесності**

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ**Нарахування балів**

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (Тема 1-5)	60
Підсумковий контроль (залік)	40
Загальна кількість балів:	100

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни